

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

22.10.2021թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/87

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Լ. Անանիկյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարություն
Բողոք բերող՝ «Խաչպար» ՍՊԸ

Մասնակցությամբ՝
ՀՀ պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչ՝ Կ. Խաչունցի,
«Խաչպար» ՍՊԸ-ի տնօրեն՝ Ս. Բալասանյանի,

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊԶԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ,
ատամնաբուժական նյութերի և պարագաների ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ
քննող անձ), քննության առնելով «Խաչպար» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն) կողմից
24.09.2021թ.-ին ներկայացրած բողոքը (այսուհետ նաև՝ Բողոք) և կից փաստաթղթերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը.

Դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին՝ Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով խնդրել է ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ պաշտպանության նախարարության «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

Բողոքներ քննող անձին բողոքը մակագրվել է 24.09.2021թ.-ին:

24.09.2021թ.-ին www.gnumner.am կայքում հրապարակված հայտարարությամբ բողոքը ընդունվել է վարույթ և տրվել է թիվ ԳԲԲԱ-ԼՕ-2021/87 համարի ծածկագիրը:

05.10.2021թ.-ին և 22.10.2021թ.-ին նշանակվել և հրավիրվել են նիստեր:

Գործի քննությունն ավարտվել է 05.10.2021թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 22.10.2021թ.-ին:

2. «Խաչպար» ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն 24.09.2021թ.-ին ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

«Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ ՀՀ ՊՆ-ն «Արամնաբուժական նյութերի և պարագաների» ձեռքբերման նպատակով հայտարարություն է հրապարակել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման մասին, որը հաստատվել է գնահատող հանձնաժողովի 2021թ. սեպտեմբերի 15-ի թիվ 1 որոշմամբ (կից փաստաթուղթ թիվ 1), որի Հրավերի թվով 19 չափաբաժիններով պահանջվում են տարբեր տեսակի արամնաբուժական նյութեր և պարագաներ (կից փաստաթուղթ թիվ 2):

Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» Հավելված թիվ 1-ի աղյուսակներից հետո Պատվիրատուի կողմից պահանջվող բոլոր ապրանքների համար սահմանված են մի քանի լրացուցիչ պահանջներ, որոնցից թիվ 1-ում առկա է նաև

«1. Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը (կից փաստաթուղթ թիվ 3, արված նշումները):

Տեղեկացնում եմ Ձեզ, որ ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» մրցույթով պահանջվող ապրանքները ՀՀ փարածք ներմուծելու և ՀՀ փարածքում վաճառելու համար ՀՀ Օրենսդրությամբ սահմանված նման պահանջ գոյություն չունի, ինչը նշանակում է, որ Պափլիրափուի այդ պահանջը ոչ միայն չի համապատասխանում ՀՀ Օրենսդրությանը, այլև այդ պահանջը դառնում է խտրական, քանի որ սահմանափակում է Մալազիայի, Հնդկաստանի, Չինաստանի և այլ երկրների արտադրողների նմանափայ ապրանքների ներմուծմամբ և ՀՀ փարածքում դրանց վաճառքը իրականացնող կազմակերպությունների, այդ թվում՝ նաև «Խաչպար» ԱՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը փվյալ մրցույթին, դրանով իսկ արգելք է հանդիսանում «Խաչպար» ԱՊԸ-ի համար իրականացնելու ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածի պահանջով սահմանված ցանկացած անձի փվյալ դեպքում՝ «Խաչպար» ԱՊԸ-ի, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը:

Պափլիրափուի կողմից ՀՀ Օրենսդրությանը չհամապատասխանող այդ խտրական պահանջը նաև անհիմն կերպով բարդացնում է «Խաչպար» ԱՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը գնման գործընթացին հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված պահանջներին:

Պափլիրափուի կողմից վերագրյալ պահանջի ներառումը հանգեցնում է գնման գործընթացի ոչ միասնական կանոններով, ոչ մրցակցային, ինչպես նաև խտրական հիմունքներով կազմակերպմանը հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված սկզբունքներին:

«Խաչպար» ՍՊԸ-ն ղեկավարվելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի թիվ 46 հոդվածի 1-ին մասով և 3-րդ մասի 1 ին կետով, բողոքարկում է Պափլիրափուի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21- 9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովի 2021թ. սեպտեմբերի 15-ի թիվ 1 որոշմամբ հաստատված «Արամնաբուժական նյութերի և պարագաների» ձեռքբերման նպատակով հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերի ընթացակարգը, և դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին, խնդրում է Ձեզ ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21- 9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու համապատասխան որոշում «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

Վերոգրյալ փաստերը, ներկայացված փաստաթղթերը ապացուցում են, որ ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» Հավելված թիվ 1-ի աղյուսակներից հետո (ծեռք բերվող բոլոր ապրանքների համար) Պարվիրատուի կողմից սահմանված «1. Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ արն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը

ա) խտրական է և արգելք է հանդիսանում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի համար իրականացնելու գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու իր օրենսդրական սկզբունքը, դրանով իսկ հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածի սահմանումներին,

բ) անհիմն կերպով բարդացնում է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը գնման գործընթացին հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված պահանջներին,

գ) հանգեցնում է գնման գործընթացի ոչ միասնական կանոններով, ոչ մրցակցային, ինչպես նաև խտրական հիմունքներով կազմակերպմանը հսկաստեղծ ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված սկզբունքներին:»:

Վերոգրյալի հիման վրա, Ընկերությունը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ պաշտպանության նախարարության «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու համապատասխան որոշում՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:

Ընկերությունը 13.10.2021թ.-ին ներկայացված բողոքի լրացմամբ հայտնել է նաև հետևյալը.

«Ի լրումն «ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/87» բողոքի և ի պատասխան ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչի կողմից Ձեզ ներկայացված «Դիրքորոշում-2»-ի հայտնում եմ հետևյալը՝

1) ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչի կողմից հղում է արվել ISO 9001 և ISO 13485 ստանդարտներին, որոնք սակայն ոչ մի առընչություն չունեն «Խաչպար» ՍՊԸ-ի բողոքի հետ, քանի որ նրանց մասին ոչ մի նշում առկա չէ ինչպես բողոքարկվող պահանջում, այնպես էլ Պարվիրատուի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման

Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» Հավելված թիվ 1-ի աղյուսակներից հետո «Ծանոթություն»-ում գրված և ոչ մի պահանջում:

2) ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչի կողմից հղում է արվել «Բնակչության բժշկական օգնության և սպասարկման մասին» ՀՀ Օրենքի 45-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ և 6-րդ կետերին, որոնք սակայն դեռևս չեն վերաբերվում «Խաչպար» ՍՊԸ-ի բողոքին, քանի որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերով պահանջվող ապրանքների համար մինչև օրս ՀՀ Կառավարության կողմից հաստատված չէ այն լիազորված մարմինը, որն իրավասու է լինելու տրամադրել Փորձագիտական եզրակացություն՝ բժշկական արտադրատեսակների Պետական գրանցման, գրանցումը մերժելու, կասեցնելու կամ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:

3) ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչի կողմից հղում է արվել ՀՀ Կառավարության 02.05.2013թ. թիվ 502-Ն որոշմանը, որը սակայն ոչ մի առընչություն չունի «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող մրցույթի հետ որը հայտարարված է «Արամնաբուժական նյութերի և պարագաների» ձեռքբերման նախարակու], հետևյալ հիմնավորումներով՝

ա) ՀՀ Կառավարության 02.05.2013թ. թիվ 502-Ն որոշումը ընդունված է որպես միայն դեղերի տեխնիկական բնութագրերի կազմման չափորոշիչները հաստատող որոշում՝ որի Հավելվածով սահմանված չափորոշիչները վերաբերվում են միայն դեղերի ձեռքբերմանը (կից փաստաթուղթ թիվ 1):

բ) Դեղերի իրավական ձևակերպումները սահմանված են 2016թ. մայիսի 17-ին ընդունված «Դեղերի մասին» 20-86-Ն օրենքի թիվ 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի թիվ 1-ից 5-րդ կետերով, որոնք ոչ մի առընչություն չունեն «ՀՀ ՊՆ ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնման ընթացակարգով պահանջվող «Արամնաբուժական նյութերի և պարագաների» հետ (կից փաստաթուղթ թիվ 2):

ՀՀ ՊՆ-ի ներկայացուցիչի կայմից այդպես էլ «ԳԲԲԱ-ԼՕ-2021/87» բողոքը քննող անձին չտրամադրվեց որևէ մի իրավական փաստաթուղթ, որը կհիմնավորեր, թե «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող «1. Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջի առկայությունը «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնման ընթացակարգում տվյալ հին ՀՀ-ում գործող իրավական որ ակտերի նորմերին և պահանջներին է համապատասխանում, ինչը նշանակում է, որ ՀՀ-ում տվյալ պահին գործող նման իրավական ակտեր պարզապես գոյություն չունեն:

«ՀՀ ՊՆ ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» մրցույթի Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» հավելված թիվ 1-ի Ծանոթությունում առկա և «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից բողոքարկվող «1. Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/կամ ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (CE Mark կամ այլն): Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը չհիմնավորված խոչընդոտներ է առաջացրել և հավասար պայմաններ չի ապահովել «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցության համար այդ մրցույթի գնման գործընթացին հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով սահմանված պահանջներին, անհիմն կերպով բարդացրել է և սահմանափակել է «Խաչպար» ՍՊԸ-ի հնարավոր մասնակցությունը այդ մրցույթի գնման գործընթացին հակասելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված պահանջներին, որոնց արդյունքում «Խաչպար» ՍՊԸ-ն չի ունեցել հնարավորություն իրականացնելու, գնման գործընթացին մասնակցելու իր հավասար իրավունքը, ինչն ամրագրված է ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի 7-րդ հոդվածով:

Ելնելով վերոգրյալներից, «Խաչպար» ՍՊԸ-ն պնդում է իր պահանջը և ղեկավարվելով ՀՀ «Գնումների մասին» Օրենքի թիվ 46 հոդվածի 1-ին մասով և 3-րդ մասի 1-ին կետով, բողոքարկում է Պապվիրապուրի՝ ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցիսն գնահատող հանձնաժողովի 2021թ. սեպտեմբերի 15-ի թիվ 1 որոշմամբ հաստատված «Արամնարուժական նյութերի և պարագաների» ձեռքբերման նպատակով հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման Հրավերի ընթացակարգը, և դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին, խնդրում է Ձեզ ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ Օրենքի թիվ 50 հոդվածի 7-րդ մասով՝

Ընդունելու որոշում, որը կպարտավորեցնի ՀՀ ՊՆ-ի «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման գնահատող հանձնաժողովին ընդունելու համապատասխան որոշում «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին:»:

3. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները, հիմնավորումները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 24.09.2021թ.-ին թիվ /ԲՔԱ-ԼՕ/2/15477-2021 գրությամբ դիմել է ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու), հնարավորություն տալով «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 24.09.2021թ.-ին ներկայացված բողոքի վերաբերյալ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերի պատճեններն ու Պատվիրատուի գրավոր կարծիքը:

Պատվիրատուն ստանալով գրավոր դիրքորոշում հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, ներկայացել է հրավիրված նիստերին:

Պատվիրատուն 28.09.2021թ.-ին թիվ ՊՆ/510-ԳՔ/5208-2021 գրությամբ ներկայացված դիրքորոշմամբ հայտնել է հետևյալը.

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից «ՀՀ ՊՆ ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնման ընթացակարգի շրջանակներում ներկայացված բողոքի վերաբերյալ (ծածկագիր՝ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2020/87, 24.09.2021թ.) հայտնում եմ հետևյալը.

Վերը նշված բողոքով «Խաչպար» ՍՊ ընկերությունը հայտնել է, որ գնման ընթացակարգի հրավերով հաստատված «Տեխնիկական բնութագիր» Հավելված N 1-ի աղյուսակից հետո սահմանված լրացուցիչ պայմանների 1-ին ենթակետով գնման ենթակա բոլոր չափաբաժինների համար սահմանվել է «1.Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր: Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը, որը ոչ միայն չի համապատասխանում ՀՀ Օրենսդրությանը, այլ նաև խտրական է, քանի որ սահմանափակում է Մալայզիայի, Հնդկաստանի, Չինաստանի և այլ երկրների արտադրողների նմանատիպ ապրանքների ներմուծմամբ և ՀՀ տարածքում դրանց վաճառքն իրականացնող կազմակերպությունների հնարավոր մասնակցությունը փոխադրելով մրցույթին:

Վերը նշված պնդումը չի համապատասխանում իրականությանը, քանի որ ՀՀ ՊՆ կողմից նշված երկրներում ապրանքների գրանցված լինելու պահանջը չի ենթադրում որևէ երկրում արտադրված ապրանքատեսակների սահմանափակում, և ցանկացած երկրի՝ ցանկացած արտադրող հնարավորություն ունի իր կողմից արտադրված ապրանքատեսակը գրանցել Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/կամ Ճապոնիայում՝ եթե այդ ապրանքատեսակն իր որակական չափանիշներով համապատասխանում է գրանցող երկրի կողմից սահմանված նորմերին:

Բացի դա, «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից թվարկված երկրներում (Մալայզիա, Հնդկաստան, Չինաստան) արտադրված բազմաթիվ այլ ապրանքատեսակներ արդեն իսկ գրանցված են Եվրամիության երկրներում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում և հետևաբար, ապահովում են փվյալ երկրների ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշներ:

Միաժամանակ հայտնում եմ, որ ԵԱՏՄ փնտեսական հանձնաժողովի խորհրդի 12.02.2016թ. №46 որոշման համաձայն սահմանվել են ԵԱՏՄ անդամ երկրների փարածքում բժշկական ապրանքների գրանցման, անվտանգության փորձաքննության, որակի և արդյունավետության կանոններ, ինչպես նաև անդամ-պետությունների կողմից ստորագրվել է ԵԱՏՄ շրջանակներում բժշկական նշանակության ապրանքների և բժշկական տեխնիկայի շրջանառության կանոնների և միասնական սկզբունքների վերաբերյալ համաձայնագիր: Ըստ այդ փաստաթղթերի, սահմանված կանոնները կհանդիսանան բժշկական նշանակության անվտանգության, որակի և արդյունավետության, մարդկանց կյանքի, առողջության երաշխիք և կապահովեն շրջակա միջավայրի պահպանությունը, ինչպես նաև կկանխեն բժշկական միջոցներ օգտագործող անձանց թյուրըմբռնումները: Վերոհիշյալ փաստաթղթերի համաձայն Հայաստանի Հանրապետությունը ևս 2022թ հունվարի 1-ից պետք է անցնի բժշկական նշանակության ապրանքների պարտադիր գրանցման դաշտ: Նշեմ նաև, որ ԵԱՏՄ անդամ երկրների համար ներկայումս մշակված և համացանցում զետեղված է ԵԱՏՄ անդամ երկրներում շրջանառվող բժշկական նշանակության ապրանքների անվանացանկը (Номенклатура медицинских изделий Евразийского экономического союза):

Հիմք ընդունելով վերոհիշյալը, և հաշվի առնելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի պահանջները (..գնման առարկայի բնութագրերը՝ 3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է փվյալ գնումը.) հրավերի «Տեխնիկական բնութագիր» Հավելված 1-ով սահմանվել է «1.Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր: Բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները:» պահանջը: Նշված պահանջը նպատակ ունի պարզաբանել և պահովել որակյալ և անվտանգ ապրանքներով, չի կարող համարվել խտրական, հավասար պայմաններ է ստեղծում հնարավոր մասնակիցների համար և չի հանգեցնում չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը, քանի որ, ինչպես արդեն նշվել է, թվարկված երկրներում իրենց ապրանքները կարող է

գրանցել ցանկացած երկրի արտադրող, եթե ապահովում է տվյալ երկրների ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշները: Հետևաբար վերոհիշյալ պահանջը չի հանգեցնում «Խաչպար» ՍՊ ընկերության կողմից նշված՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի խախտմանը (.. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ 1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը...):

Միաժամանակ նշեմ այն փաստը, որ պահանջում նշված երկրներում բժշկական պարագաների գրանցումը պարտադիր է և հետևաբար, այդ երկրներում կիրառվող բժշկական նշանակության ապրանքատեսակները նույնպես անցնում են որակի և անվտանգության փորձաքննություն:

Նշեմ նաև, որ «Խաչպար» ՍՊ ընկերությունը 19.08.2020թ. նմանապիպ հայցադիմումով դիմել է ՀՀ Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին, որի՝ 27.08.2020թ.-ի ԳԲԲԱ-ՆԳ-2020/78 որոշումով ներկայացված դիմումը մերժվել է:

Ամփոփելով վերոգրյալը՝ գտնում եմ, որ «Խաչպար» ՍՊ ընկերության՝ բողոքով ներկայացված պահանջը անհիմն է, իսկ բողոքը ենթակա է մերժման:»:

Պատվիրատուն 11.10.2021թ.-ին ներկայացված դիրքորոշման լրացմամբ հավելել է հետևյալը.

««Խաչպար» ՍՊ ընկերության դիրքորոշման վերաբերյալ ներկայացնում եմ ՀՀ ԶՈՒ ռազմաբժշկական վարչության տեսակետը:

1. Ինչպես նշվել էր մեր նախորդ դիրքորոշման մեջ համաձայն ԵԱՏՄ տնտեսական հանձնաժողովի խորհրդի 12.02.2016թ. №46 որոշման և անդամ պետությունների միջև ստորագրված համաձայնագրի Հայաստանի Հանրապետությունը՝ լինելով ԵԱՏՄ անդամ պետություն, բժշկական նշանակության ապրանքների պարտադիր գրանցման դաշտ պետք է անցնի 2022թ հունվարի 1-ից: Սակայն ներկա պահին ՀՀ-ում նշված ապրանքների պարտադիր գրանցման պահանջի բացակայության փաստը դեռ չի նշանակում, որ Պատվիրատուն չի կարող պահանջել առաջավոր և զարգացած երկրներում գրանցված և որակը հավաստող փաստաթղթեր ունեցող բժշկական պարագաներ, մանավանդ, որ այդ պահանջը չի հակասում որևէ օրենքին և գործող իրավական ակտերին:

2. ՀՀ ՊԵԿ մաքսային և հարկային ծառայությունների կողմից թույլտվություն ստանալու և «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից Հայաստանի Հանրապետություն բժշկական պարագաների ներկրման փաստն ինքնին չի ենթադրում, որ ներկրված ապրանքները

բավարարում են կոնկրետ Պարվիրատուի պահանջներին՝ իրենց որակական և անվտանգային ցուցանիշներով, քանի որ վերոհիշյալ ծառայությունները չեն իրականացնում այդ ապրանքների փորձաքննություն:

Այս ենթադրեքստում կուզենայի նշել, որ ընկերության կողմից ներկրվող ապրանքների ISO 9001 ստանդարտին համապատասխանությունը դեռ չի նշանակում, որ դրանք համապատասխանում են անհրաժեշտ անվտանգության չափանիշներին:

ISO ստանդարտիզացիան ենթադրում է արտադրող ընկերության կողմից աշխատանքային պրոցեսների համապատասխանությունը ISO անդամ երկրների կողմից ընդունված արտադրության պրոցեսի կազմակերպմանը, նոր տեխնոլոգիաների ներմուծմանը և զարգացմանը:

Գոյություն ունի մեկ այլ ստանդարտ, որը ուղղված է կոնկրետ բժշկական նշանակության ապրանքների արտադրությանը՝ դա ISO 13485-ն է, որը նախանշում է արտադրության այն պայմանները, որոնց անհամապատասխանության դեպքում տվյալ արտադրողը չի կարող հավաստել բժշկական նշանակության արտադրանքի համապատասխանության մասին, քանի դեռ իր արտադրության մենեջմենտը չի համապատասխանում նշված ստանդարտի բոլոր պահանջներին:

Տեխնիկական բնութագրի հավելվածում նշված երկրներում և/կամ տնտեսական միությունների անդամ երկրներում գրանցման պահանջը (CE Marking կամ այլ) վերաբերում է շուրջ 35 երկրների, որոնց թվում նաև Միացյալ թագավորությունն է, որի մասին խոսք էր գնացել նախորդ նիստի ընթացքում: Այս ստանդարտը տրվում է այն ապրանքներին, որոնք իրենց չափանիշների գնահատման արդյունքում ճանաչվում են կրոպական ստանդարտներին համապատասխանող՝ անկախ այն երկրից, որում իրականացվել է այդ արտադրանքի սերտիֆիկացումը: Իսկ արտադրող կազմակերպությունը, որը նշում է այդ ստանդարտին համապատասխան նշանը կրում է իրավաբանական պատասխանատվություն որակի ապահովման համար: Նույն սզբունքը արդեն կիրառվում է ԵԱՏՄ անդամ երկրների կողմից:

Նշված ստանդարտների վերաբերյալ տեղեկատվությունների հետ կարելի է ծանոթանալ համացանցում ներկայացված բազմաթիվ ռեսուրսներում

Ինչ վերաբերում է հրավերի տեխնիկական բնութագրի հավելվածում նշված՝ «Արտադրող կազմակերպության (կամ արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչի)՝ կողմից տվյալ ապրանքի համար տրված համապատասխանության և (կամ) որակի հավաստագիր:» դրույթին, ապա պահանջված փաստաթղթով արտադրողը պետք է հավաստի տվյալ

ապրանքի կամ դրա խմբաքանակի որակի համապատասխանությունը իր կողմից հայտարարված չափանիշներին, ինչը նշանակում է, որ արտադրողը ստուգել է իր կողմից արտադրած ապրանքի որակը և տեղի չի ունեցել արտադրական խտրանք:

Ինչպես տեսում ենք՝ յուրաքանչյուր պահանջ, որը ներառված է տեխնիկական բնութագրի հավելվածում չի կրկնում մեկը մյուսին և ապահովում է Ձինված ուժերի կարիքների համար գնվող ապրանքների որակը և առողջությանը չվնասելու սկզբունքը:

Բացի այդ, համաձայն «Բնակչության բժշկական օգնության եվ սպասարկման մասին» ՀՀ օրենքի՝ «Բժշկական արտադրատեսակների շրջանառությունը, պետական գրանցումը, ներմուծումը և կիրառումը» սահմանող՝ 45-րդ հոդվածի 1-ին կետի՝ «1. Հայաստանի Հանրապետությունում թույլատրվում է արտադրել, ներմուծել, բաշխել, բաց թողնել, իրացնել և կիրառել այն բժշկական արտադրատեսակը, որը գրանցված է Հայաստանի Հանրապետությունում, բացառությամբ սույն օրենքով սահմանված դեպքերի:»

Նույն հոդվածի 3-րդ կետով սահմանված է, որ «3. Բժշկական արտադրատեսակի պետական գրանցումը, գրանցումը մերժելը, կասեցնելը և ուժը կորցրած ճանաչելը, ինչպես նաև բժշկական արտադրատեսակի ներմուծումը (արտահանումը) մերժելը փորձագիտական եզրակացության հիման վրա իրականացնում է լիազոր մարմինը Կառավարության սահմանած կարգով:»

6-րդ կետով սահմանված է, որ 6. Բժշկական արտադրատեսակի գրանցման նպատակով հայտատու կարող է հանդես գալ արտադրողը կամ արտադրողի լիազոր ներկայացուցիչը, որը բժշկական արտադրատեսակի պետական գրանցումից հետո համարվում է գրանցման հավաստագրի իրավատերը: Բժշկական արտադրատեսակի գրանցման նպատակով ներկայացված փյալների ճշտության և հավաստիության համար պատասխանատու է հայտատուն:

Ամփոփելով վերոհիշյալը եզրակացնում ենք, որ Հայաստանի Հանրապետություն պետք է ներկրվեն և շրջանառվեն միայն պետական գրանցում ստացած բժշկական ապրանքատեսակները, որոնց մեջ ներառվում է նաև դեղորայքը: Իսկ դեռևս չգրանցված ապրանքների որակի և անվտանգության հավաստման նպատակով ՀՀ կառավարությունը համապատասխան որոշումներով կարգավորել է՝ մասնավորապես դեղորայքի ներկրումը և շրջանառությունը ՀՀ կառավարության 2013թ. մայիսի 2-ի N 502-Ն որոշմամբ: Հիմք ընդունելով նշվածը ՀՀ պաշտպանության նախարարությունը՝ որպես Պարավիրատու ձեռք բերվող կենսական նշանակություն ունեցող բժշկական պարագաների որակը և անվտանգությունը ապահովելու նպատակով, պահանջել է վերոհիշյալ երկրներում դրանց

գրացված լինելու փաստը, ինչը չի հակասում իրավական որևէ փաստաթղթի և չի սահմանափակում որևէ մասնակցի իրավունքները:

Միաժամանակ նշեմ, որ «Ակադեմիկոս Է. Գաբրիելյանի անվան դեղերի և բժշկական տեխնոլոգիաների փորձագիտական կենտրոն» ՓԲ ընկերությունում 2016 թվականի փետրվար ամսից արդեն ձևավորվել է բժշկական արտադրատեսակների գրանցման բաժին: Դրա մասին կարելի է տեղեկանալ կազմակերպության պաշտոնական կայքում:

3. «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից մեջբերված նախորդ մրցույթների հանձնաժողովների նույն քարտուղարի տարբեր գրություններում տարբեր պահանջները ներառելը՝ նշված գործի հետ չառնչվող փաստեր են: Դրանցով «Խաչպար» ՍՊԸ-ը ծանրբեռնում է ավելորդ տեղեկատվությամբ, մանավանդ լավ իմանալով, որ քարտուղար Ա. Մաղաքյանը միայն որպես կատարող կարող էր շարադրել վերադաս պաշտոնը զբաղեցնող տարբեր պաշտոնատար անձանց մոտեցումները և չէր կարող ինքնուրույն այլ պահանջ ներառել գրությունների մեջ: Այսինքն նման «ոչ լուրջ» նյութերով «Խաչպար» ՍՊԸ-ն շեղում է քննվող՝ կոնկրետ գործին վերաբերող փաստերից:

Ամփոփելով վերը շարադրվածը կարող ենք փաստել, որ ըստ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի Պատվիրատուն անտեսելով իր պահանջները, պետք է ապրանքների տեխնիկական բնութագրերը պարզեցնի այնքան, որ ի վնաս ապրանքի որակի և անվտանգության, շաղպանի հնարավոր մասնակիցների քանակը՝ չկարողանալով բավարարել իր այն պահանջը, որի համար կազմակերպում է գնումը (հիմք՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ կետի պահանջ՝ «..գնման առարկայի բնութագրերը՝ 3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը»))

Կրկին նշեմ, որ Պատվիրատուի վերոհիշյալ պահանջը նպատակ ունի ապահովել որակյալ և անվտանգ ապրանքներով, որը չի կարող համարվել խտրական, հավասար պայմաններ է ստեղծում հնարավոր մասնակիցների համար, չի հանգեցնում չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը և չի խախտում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի պահանջները, քանի որ թվարկված շուրջ 35 երկրներում իրենց ապրանքները կարող է գրանցել ցանկացած երկրի արտադրող, կամ արտադրողի ներկայացուցիչը, եթե դա համապատասխանում է տվյալ երկրի կամ երկրների միության ստանդարտներին բավարարող որակական ցուցանիշներին:»:

4. ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/87 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից ատամնաբուժական նյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով 16.09.2021թ.-ին հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (այսուհետ նաև՝ Մրցույթ կամ Ընթացակարգ):

ii. Ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով (այսուհետ նաև՝ Հավելված 1) բացի այլ պայմաններից սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները):

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, և համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակացության, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 24.09.2021թ.-ին ներկայացված բողոքն անհիմն է և ենթակա մերժման ամբողջությամբ, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության հատկանիշները, դրանց ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը: Գնման առարկայի բնութագրերը, որոնք ներառում են նաև պայմանագրի գինը, ընդգրկվում են պայմանագրում:

2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.

3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.

4) ներառում են գնման առարկայի մասնագրի, տեխնիկական տվյալների, իսկ աշխատանքների դեպքում՝ նաև աշխատանքների ծավալաթերթի, ժամանակացույցի և այլ ոչ գնային պայմանների ամբողջական և համարժեք նկարագրությունը:

3. Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա:

4. Գնման առարկայի հատկանիշները կարող են սահմանվել նաև որպես կատարողականի կամ գործառությանին (ֆունկցիոնալ) նկարագրեր, որոնք պետք է ներկայացվեն բավարար ճշտությամբ՝ հնարավորություն տալով մասնակիցներին և պատվիրատուին ճշգրիտ ընկալել պայմանագրի առարկան:

5. Գնման առարկայի հատկանիշները չպետք է պահանջ կամ հղում պարունակեն որևէ առևտրային նշանի, ֆիրմային անվանմանը, արտոնագրին, էսքիզին կամ մոդելին, ծագման երկրին կամ կոնկրետ աղբյուրին կամ արտադրողին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհնար է գնման առարկայի բնութագրումն առանց դրանց: Հղումներ օգտագործելու դեպքում հատկանիշների բնութագիրը պետք է պարունակի «կամ համարժեք» բառերը:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության համաձայն՝ եթե գնման գործընթացների կազմակերպման ժամանակացույցով այլ ժամկետ նախատեսված չէ, ապա գնման պահանջի ծագման օրվան հաջորդող քսան աշխատանքային օրվա ընթացքում պատասխանատու ստորաբաժանումը՝ կազմում և հաստատում է գնման հայտը, որը ներառում է գնման առարկայի բնութագրերը: Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի

կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար: Ընդ որում, պայմանագրի կատարման փուլում այն կնքած մասնակցից ծագման երկրի սերտիֆիկատ չի պահանջվում:

Կարգի 22-րդ կետի համաձայն՝ գնման առարկայի բնութագրերը և մասնակիցների որակավորման հատկանիշների գնահատմանը ներկայացվող չափանիշները սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ...:

Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ Ընթացակարգի հրավերի թիվ 1 հավելվածով՝ տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցով սահմանված ցանկացած պահանջ պետք է ապահովի մրցակցության հավասար պայմաններ հնարավոր մասնակիցների համար, օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը:

Տեխնիկական բնութագրով սահմանված այն չափորոշիչների մասով, որոնք պարունակում են հղում ապրանքային նշանին, սահմանված պետք է լինի «կամ համարժեք» արտահայտությունը:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ Ընթացակարգի գնման առարկայի բնութագրերն ամբողջությամբ և հստակ պետք է նկարագրեն ձեռքբերվող ապրանքի հատկանիշները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը, հնարավոր մասնակիցների

համար պետք է ապահովեն մրցակցության հավասար պայմաններ, դրանով իսկ բացառելով գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացումը: Ինչպես նաև բնութագիրն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք պետք է լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով հայտարարվել է Ընթացակարգը:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից ատամնաբուժական նյութերի և պարագաների ձեռքբերման նպատակով 16.09.2021թ.-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները):

Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետի համաձայն՝ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին բողոքը ներկայացվում է գրավոր, ստորագրված, դրանում ներառելով՝ ... բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները:

Վկայակոչված հոդվածի վերլուծությունից հետևում է, որ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը բողոքի քննությունը հարուցում և իրականացնում է միմիայն ներկայացված բողոքի հիման վրա և ենթակա է քննության միայն դրա սահմաններում: Ընդ որում, բողոք ներկայացնելով՝ շահագրգիռ անձն ինքնուրույն է որոշում իր բողոքի պահանջի շրջանակը, ինչը տնօրինչականության սկզբունքի դրսևորման արդյունք է, որն անձի՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքով նրան տրված հնարավորությունն է սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու իր նյութական և դատավարական (ընթացակարգային) իրավունքները և դրանց պաշտպանության եղանակները:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում արձանագրել, որ բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնելու պարտականությունը դրված լինելով բողոքաբերի վրա, վերջինս է հանդիսանում շահագրգիռ այն անձը, ով, ինքնուրույն որոշելով իր բողոքի պահանջի շրջանակը, պետք է բողոքի հետ միաժամանակ ներկայացնի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները՝ որպես բողոքի բավարարմանն ուղղված էական նշանակություն ունեցող հիմքեր ու հիմնավորումներ: Ընդ որում, օրենսդիրը չի սահմանափակում բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնել միայն բողոքի հետ միաժամանակ, այլև բողոքաբերը կարող է ու զրկված չէ

լրացնելու/փոփոխելու/նվազեցնելու բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները գործի քննության ընթացքում:

Զարգացնելով վերոգրյալ իրավական դիրքորոշումը՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել նաև, որ փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ ներկայացնելու պարտականությունը կրում է նաև բողոքի քննությանը ներգրավված յուրաքանչյուր անձ և վերջինիս իր առարկությունների հիմքում ընկած փաստական հանգամանքները, որոնք ուղղված են բողոքով վկայակոչված փաստերի հերքմանը, պետք է նույնպես պարունակեն, ըստ էության, Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետով սահմանված դրույթներով նախատեսված փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ:

Վերոգրյալ իրավական կարգավորումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ բոլոր այն դեպքերում, երբ բողոքը ներկայացրած անձը բողոքարկում է գնման առարկայի բնութագրերը, նախաորակավորման հայտարարության կամ հրավերի պահանջները, մասնավորապես՝ երբ բողոքի վեճի առարկան հանդիսանում է հրավերում առկա որևէ պայմանի՝ գնումների օրենսդրությանը հակասելու հանգամանքը, ապա այդ՝ բողոքով վկայակոչված փաստական հանգամանքի ժխտման ապացուցման բեռը պետք է կրի պատվիրատուն, քանի որ Կարգի 22-րդ կետի իմաստով գնման առարկայի բնութագրերը սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ և արտադրողներ: Ուստի, նման դեպքերում, բողոքի քննության ընթացակարգին մասնակցող պատվիրատուն է պարտավոր ապացուցել իր՝ հրավերով սահմանված գնման առարկայի բնութագրերի պահանջների և բողոքի առարկությունների հիմքում դրված ու գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստերն ու գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանելու հանգամանքը:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի ու փաստական հանգամանքների հիման վրա, դրանք համադրելով Պատվիրատուի և Ընկերության կողմից ներկայացված բողոքի իրավական ու փաստական հանգամանքներին, ինչպես նաև ուսումնասիրելով Ընթացակարգի հրավերի տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցով սահմանված պայմանը՝ Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ տվյալ դեպքում, Պատվիրատուն Բողոքներ քննող անձին ներկայացրել է վերաբերելի և բավարար ապացույց առ այն, որ վերջինիս կողմից թույլ չի տրվել Օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների խախտում՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, և որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով

գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի Հավելված 1-ով նախատեսված տեխնիկական բնութագիրը կազմված է և համապատասխանում է Օրենքի 13-րդ հոդվածի և Կարգի 21-րդ և 22-րդ կետերի դրույթներին, սահմանված տեխնիկական բնութագրում առկա այն պայմանը, որ որ ապրանքները պետք է ունենան Եվրամիության և/կամ ԵԱՏՄ երկրներից որևէ մեկում և/կամ ԱՄՆ-ում և/ կամ Ճապոնիայում ապրանքների գրանցման հավաստագիր (բացառություն են կազմում ՀՀ-ում արտադրված ապրանքները), չի խոչընդոտում հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմաններ ունենալու իրավունքը:

Բողոքի քննության ընթացքում ձեռք բերված փաստական հանգամանքների հիման վրա՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ ընթացակարգի տեխնիկական բնութագրերը համապատասխանում են Օրենքի 13-րդ հոդվածով և Կարգի 21-րդ և 22-րդ կետերով սահմանված պահանջներին, ապահովում են մրցակցության հավասար պայմաններ մասնակիցների համար և բավարարում են մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցների և արտադրողների մասնակցությունը:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ «Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքով բերված փաստերն ու հանգամանքները՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, հիմնավոր չեն, իսկ Ընթացակարգի պահանջներն հիմնավոր են, ինչի արդյունքում Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից թույլ չի տրվել Օրենքի 13-րդ հոդվածով և Կարգի 21-րդ և 22-րդ կետերով սահմանված պահանջների խախտում, որպիսի պայմաններում ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-21-9/37» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերն ենթակա չէ փոփոխման:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

«Խաչպար» ՍՊԸ-ի կողմից 24.09.2021թ.-ին ներկայացված ԳԲՔԱ-ԼՕ-2021/87 ծածկագրով բողոքը մերժել ամբողջությամբ՝ անհիմն լինելու պատճառաբանությամբ:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ՝**

ԼԵՎՈՆ ՕՎԱՆՅԱՆ